

Kodeks antykorupcyjny

Priorytetem wszystkich pracowników, niezależnie od zajmowanego stanowiska czy pełnionej funkcji w strukturze organizacyjnej PIWet-PIB, jest wypełnianie obowiązków w sposób odpowiedzialny i godny zaufania, z poszanowaniem przepisów mających na celu wyeliminować lub ograniczyć ryzyko korupcji.

Definicje

Osoba świadcząca pracę – dla potrzeb i uproszczenia niniejszego dokumentu zwana dalej **Pracownikiem** – osoba fizyczna świadcząca pracę, która nawiązała więź prawną z pracodawcą na podstawie umowy o pracę, jak i stosunku cywilnoprawnego (umowa zlecenie, umowa o dzieło).

Pracodawca – Państwowy Instytut Weterynaryjny – Państwowy Instytut Badawczy, reprezentowany przez Dyrektora lub inną upoważnioną osobę.

Sygnalista – osoba fizyczna, która zgłasza lub ujawnia publicznie informacje o naruszeniach prawa, uzyskane w kontekście związanym z pracą. Sygnalista działa w dobrej wierze, czyli w oparciu o fakty i inne obiektywne informacje. Sygnalista działa w imię interesu publicznego.

Korupcja – obiecywanie, proponowanie, wręczanie, żądanie lub przyjmowanie w sposób bezpośredni lub pośredni korzyści majątkowej lub korzyści osobistej, dla siebie lub innej osoby, a także przyjmowanie propozycji lub obietnicy za działanie lub zaniechanie działania w wykonywaniu czynności służbowej.

Najczęstszą formą korupcji jest **łapownictwo**, występujące w dwóch odmianach:

- a) **bierne, tzw. sprzedajność urzędnicza** (dotycząca przyjmujących) – przyjęcie korzyści majątkowej lub osobistej albo jej obietnicy w związku z zajmowanym stanowiskiem, przed jak i po dokonaniu czynności służbowej;
- b) **czynne, tzw. przekupstwo** (dotyczące wręczających) – bezpośrednie lub pośrednie wręczenie korzyści osobie w związku z zajmowanym przez nią stanowiskiem służbowym.

Korzyść majątkowa – każde dobro pozyskane dla siebie lub innej osoby, które jest w stanie zaspokoić określoną potrzebę, a jego wartość da się wyrazić w środku płatniczym. Korzyścią tą może być nie tylko przyrost majątku, ale również korzystne umowy (np. wygranie przetargu, pożyczka udzielona na preferencyjnych warunkach), zaproszenia na wydarzenia sportowe, kulturalne czy wystawne posiłki.

Korzyść osobista – nienależne lub nieuzasadnione świadczenie o charakterze niemajątkowym, polepszające sytuację osoby, która je uzyskuje lub osób z nią powiązanych (np. obietnica awansu, przyjęcie na praktykę, wyuczenie zawodu, wykreowanie korzystnego wizerunku w mediach).

Przyjęcie obietnicy korzyści majątkowej lub osobistej – zaakceptowanie przez sprawcę przyrzeczenia udzielenia jakiegokolwiek korzyści dla siebie lub osoby wskazanej. Nieważne jest więc, czy proceder ten jest realizowany osobiście, czy z pomocą pośredników – w każdym przypadku jest to przestępstwo.

Płatna protekcja – podjęcie się pośrednictwa w załatwieniu sprawy w instytucji państwowej lub organizacji dysponującej środkami publicznymi w zamian za korzyść majątkową lub osobistą bądź jej obietnicę.

Niekaralne formy korupcji, które nie naruszają prawa, lecz normy moralne:

Nepotyzm – nadużywanie zajmowanego stanowiska poprzez protegowanie krewnych.

Kumoterstwo – nadużywanie zajmowanego stanowiska poprzez faworyzowanie osób powiązanych towarzysko. Protegowanie najczęściej dotyczy osób, które nie posiadają odpowiednich zdolności lub kwalifikacji.

Konflikt interesów – wzajemne przenikanie się interesów prywatnych i służbowych.

Pracownik ds. przeciwdziałania korupcji – wyznaczona przez Dyrektora PIWet-PIB osoba odpowiedzialna m.in. za nadzór nad przestrzeganiem Polityki korupcyjnej w PIWet-PIB przez pracowników. W Instytucie zadania te realizuje Pełnomocnik ds. ochrony danych osobowych.

Reguły postępowania

1. Wszelkie bezpośrednie lub pośrednie rodzaje oraz formy korupcji w działalności PIWet-PIB są zakazane.
2. Każdy pracownik jest zobowiązany do przestrzegania postanowień niniejszego Kodeksu.
3. Jedyną właściwą postawą w sytuacji zagrożenia korupcyjnego jest zdecydowana odmowa.
4. W sytuacji zagrożenia korupcyjnego nie należy kontynuować rozmowy w cztery oczy, a poprosić współpracownika lub przełożonego o dołączenie do spotkania.
5. W przypadku podejrzenia wystąpienia korupcji w toku czynności służbowych pracownik powinien niezwłocznie poinformować o tym fakcie bezpośredniego przełożonego lub Dyrektora PIWet-PIB albo Pełnomocnika ds. ochrony danych osobowych, korzystając z opisanych w Polityce antykorupcyjnej kanałów zgłoszeniowych.
6. Należy mieć pod kontrolą wszystkie dokumenty związane ze sprawą, w której doszło do próby przekupstwa.
7. Nie wolno przyjmować łapówki, aby zabezpieczyć ją do celów dowodowych.
8. Należy udokumentować przebieg zdarzenia w notatce służbowej.
9. Należy zwracać uwagę na wszelkie sygnały ostrzegawcze, mogące wskazywać na powstanie ryzyka korupcji, np. częste lub niewspółmierne prezenty lub przejawy gościnności na rzecz pracownika.

Powody zgłaszania korupcji

- Społeczny obowiązek
- Prawny obowiązek
- Pomoc organom ścigania
- Ochrona współpracowników
- Ochrona samego siebie

Sankcje

Korupcja w sensie prawnym jest przestępstwem ściganym z urzędu i podlega karze. Kary dotyczą zarówno osoby oferującej, jak i przyjmującej korzyść. Do sankcji w ramach odpowiedzialności karnej zaliczamy:

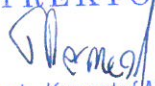
- karę pozbawienia wolności,
- karę ograniczenia wolności,
- karę grzywny,
- zakaz zajmowania określonego stanowiska,
- zakaz wykonywania zawodu,
- zakaz prowadzenia określonej działalności gospodarczej,
- przepadek przedmiotów,
- przepadek korzyści,
- podanie wyroku do publicznej wiadomości,
- świadczenie pieniężne na określony cel.

Sankcje w ramach odpowiedzialności cywilnej są zależne od wysokości szkody spowodowanej czynem korupcyjnym.

Przyjęcie łapówki przez osobę mającą status pracownika wiąże się z odpowiedzialnością dyscyplinarną.

2021 -10- 27

DYREKTOR

prof. dr hab. Krzysztof Niemczuk

PAŃSTWOWY INSTYTUT WETERYNARYJNY -
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY
Al. Partyzantów 57, 24-100 Puławy
Tel. (81) 889-30-00, fax (81) 886-25-95
Regon 000080252, NIP 716-00-10-761
www.piwet.pulawy.pl